

معاونت تحقیقات و فناوری
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

راهنمای ارزشیابی فعالیت های پژوهشی

مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور

سال ۱۳۹۹

مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری

گروه نظارت و ارزشیابی

ویرایش نهایی

مهر ماه ۱۴۰۰

الطبيب الحبيب

مقدمه :

با استعانت از درگاه خداوند متعال، ضمن سپاس و تشکر فراوان از بذل توجه و حسن همکاری مدیران و کارشناسان محترم مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور در اجرای فرایند "ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی" به استحضار می‌رساند، بر اساس بازخوردهای واصله از مراکز تحقیقاتی، نظر سنجی بعمل آمده از سوی دانشگاه های علوم پزشکی و برگزاری جلسات متعدد بازآرایی ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی که با حضور صاحب نظران و سیاست گزاران حیطة های مورد بررسی در محل معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت تشکیل گردید، برخی تغییرات در تعریف شاخص ها، نحوه امتیازدهی و اعمال سقف امتیاز ، لحاظ شده است.

فرآیند ارزشیابی سال ۱۳۹۹ ، با مشارکت مراکز تحقیقات و با توجه به شاخص های پی گفت و بر اساس جستجوی اطلاعات، مطابق با افیلیشن استاندارد در پایگاه های Scopus ، PubMed و ISI انجام خواهد شد . ویژگی منحصر بفرد این ارزشیابی ، جستجوی کاملا خودکار مستندات توسط سامانه جامع ارزشیابی به آدرس evaluation.research.ac.ir می باشد. دسترسی ها و امکانات این سامانه به گونه ای طراحی شده است که ضمن برخط شدن فرآیند اجرایی، امکان مشاهده و بررسی نتایج هر مرکز تحقیقات بر اساس داده های موجود به صورت برخط و کاملا شفاف میسر است. امید است تلاش های انجام شده موجبات توسعه و ارتقای ظرفیت های تحقیقات و فناوری مجموعه های دانشگاهی تحت پوشش را فراهم آورده و گام های محکم تر، بلندتر و حساب شده تری در راستای توسعه و کاربردی شدن تحقیقات و فناوری های انجام شده برداشته و موجبات تحول دیدگاه های کلان توسعه ای حوزه تحقیقات و فناوری کشور را بیش از پیش محقق نماید.

تعاریف:

❖ مرکز تحقیقات:

واحد حقوقی است که توسط شورای گسترش، نظارت و ارزشیابی دانشگاههای علوم پزشکی مستقر در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب رسیده است.

❖ مراکز تحقیقات مشمول ارزشیابی:

کلیه مراکز تحقیقاتی که تا تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ به تصویب شورای نظارت، گسترش و ارزشیابی دانشگاههای علوم پزشکی کشور رسیده اند. فعالیتهای پژوهشی مراکز فوق در چارچوب زمینه پژوهشی^۱ مرکز بر اساس شاخصهای ارزشیابی مورد بررسی و امتیازدهی قرار می گیرد.

نکته ۱: امتیازدهی به کلیه شاخص ها و مستندات پژوهشی مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور، صرفاً بر اساس وابستگی سازمانی استاندارد مرکز تحقیقات به شرح ذیل صورت می گیرد:

نام مرکز تحقیقات Research Center، نام دانشگاه علوم پزشکی University of Medical Sciences / سازمان، ایران،

به عنوان نمونه:

Cardiovascular Research Center, Hormozgan University of Medical Sciences, Iran

نکته ۲: بازه زمانی قابل قبول در ارزشیابی از ابتدا تا انتهای سال ۲۰۲۰ میلادی می باشد.

نکته ۳: در ارزشیابی سال ۱۳۹۹، فقط با یک وابستگی سازمانی^۲ استاندارد مرکز تحقیقات، جستجو توسط سامانه جامع ارزشیابی معاونت تحقیقات و فناوری^۳ صورت خواهد گرفت.

نکته ۴: در مواردی که نویسنده یا نویسندگان بیش از یک وابستگی سازمانی را در مقاله ذکر کرده باشند، تنها نخستین وابستگی سازمانی نویسنده، ملاک امتیازدهی خواهد بود و این مورد به صورت جدی لحاظ خواهد شد.

^۱ Research line

^۲ Affiliation

^۳ Evaluation.research.ac.ir

نکته ۵: در صورتیکه وابستگی سازمانی اول یکی از دو مورد ذیل باشد، وابستگی سازمانی دوم قابل محاسبه خواهد بود:
الف - مراکز تحقیقات، دانشگاه ها یا موسسات علمی پژوهشی خارج از کشور
ب - مراکز تحقیقات، دانشگاه ها/دانشکده ها/سازمان های داخل کشور که توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت مورد ارزیابی قرار نمی گیرند.

❖ مجلات Q^۱!

۲۵ درصد برتر مجلات علمی در گروه موضوعی مربوطه بر اساس شاخص CiteScore

محور تولید دانش

در ارزشیابی سال ۱۳۹۹، مراکز تحقیقات علوم پزشکی تنها بر اساس حیطه تولید دانش مورد ارزیابی قرار می گیرند. شاخص های این محور به شرح ذیل می باشد:

۱- برون داد تحقیقاتی^۱

این شاخص شامل مقالات منتشر شده، خلاصه مقالات ارائه شده و کتب تالیفی به شرح زیر می باشد.

وزن این شاخص ۳ می باشد.

۱-۱- مقالات منتشر شده:

تعداد مقالات منتشر شده مراکز تحقیقات در پایگاه های ISI Web of Sciences و Pub med ، Scopus در سال ۲۰۲۰

نکته ۱: مقالات ذیل در ارزشیابی سال ۲۰۲۰، فاقد امتیاز خواهند بود:

الف: مقالات چاپ شده مراکز تحقیقات در نشریات نامعتبر مندرج در فهرست سامانه معرفی نشریات نامعتبر^۲ بدون در نظر گرفتن ماه و سال ورود مجله به لیست

ب: مقالات ابطال شده^۳ بر اساس پایگاه داده^۴ Retraction watch با وابستگی سازمانی مرکز تحقیقات

تبصره یک: مقالاتی که بدلیل تخلف پژوهشی ابطال می شوند، به میزان ده برابر مقاله همتراز از امتیاز مقالات کسر می گردد.

تبصره دو: مقالاتی که در مجله نامعتبر لیست مذکور منتشر شوند به میزان سه برابر مقالات همتراز از امتیاز مقالات کسر می گردد.

^۱ Research Output

^۲ Blacklist.research.ac.ir

^۳ Retracted

^۴ Retractionwatch.org

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص

مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات به تفکیک نوع مقاله در پایگاه های ISI Web of و Pubmed ، Scopus Sciences در سال ۲۰۲۰ به شرح ذیل امتیاز دهی می شوند.

جدول شماره ۱: امتیاز مقالات به تفکیک نوع مقاله و پایگاه داده

Article in Press	Letter to Editor	case report	Editorial/ Research letter	Review Article	Original Article	نوع ایندکس
در سال چاپ امتیاز تعلق می گیرد	۰/۳ امتیاز	۱ امتیاز	۱ امتیاز	۲ امتیاز	۲ امتیاز	ISI
	۰/۲ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	۱/۵ امتیاز	۱/۵ امتیاز	PubMed
	۰/۱ امتیاز	۰/۵ امتیاز	۰/۵ امتیاز	۱ امتیاز	۱ امتیاز	Scopus
	۰/۱ امتیاز	۰/۲۵ امتیاز	۰/۲۵ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	۰/۷۵ امتیاز	Emerging Sources

بر این اساس به مقالات منتشر شده در مجلات نمایه شده در پایگاه ISI Web of Sciences که دارای ضریب تاثیر^۱ می باشند بشرح ذیل امتیاز تعلق خواهد گرفت:

امتیاز مقاله + ۰/۲ ضریب تاثیر (IF)

به مقالات پرنویسنده تنها در صورتی که نویسنده اول یا مسئول وابستگی سازمانی مرکز تحقیقات را داشته باشد، امتیاز کامل ضریب تاثیر تعلق می گیرد.

نکته ۲: موارد همپوشانی مقالات استخراج شده از ISI Web of Sciences و Pubmed ، Scopus به نفع نمایه نامه برتر امتیازدهی می شود. همچنین برای محاسبه ضریب تاثیر از نسخه منتشر شده سال ۲۰۱۹ استفاده خواهد شد.

۱-۲- تالیف کتاب:

به تعداد کتابهای منتشر شده در سال ۲۰۲۰ با شرایط زیر امتیاز تعلق می گیرد.

- هر کتاب (کامل) منتشر شده با وابستگی سازمانی صحیح و استاندارد مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی در پایگاه استنادی Scopus معادل ۲ امتیاز
- هر فصل کتاب منتشر شده با وابستگی سازمانی صحیح و استاندارد مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی در پایگاه استنادی Scopus معادل ۱ امتیاز
- هر کتاب (کامل) منتشر شده با وابستگی سازمانی صحیح و استاندارد مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی توسط ناشران معتبر بین المللی مانند Elsevier ، Springer و دیگر ناشران مورد تأیید مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی ستاد وزارت معادل ۴ امتیاز
- هر فصل کتاب منتشر شده با وابستگی سازمانی صحیح و استاندارد مرکز تحقیقات در سال ارزشیابی توسط ناشران معتبر بین المللی مانند Elsevier ، Springer و دیگر ناشران مورد تأیید مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی ستاد وزارت معادل ۲ امتیاز
- هر کتاب مرجع (رفرنس اعلام شده برای رشته ها و آزمون های بر اساس وب سایت معاونت آموزشی وزارت متبوع) با وابستگی سازمانی صحیح و استاندارد مرکز تحقیقات با تاریخ تجدید انتشار یا انتشار ویرایش جدید در سال ارزشیابی مورد تأیید مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی ستاد وزارت معادل ۵ امتیاز
- نکته ۱: ناشرانی مانند Intech ،Intechopen ،Lambert(LAP) و سایر ناشرانی که اسامی آنها در سامانه معرفی نشریات نامعتبر به آدرس <http://blacklist.research.ac.ir> آمده است ، نامعتبر قلمداد می شوند.

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

امتیاز مربوطه به کتب تالیفی توسط مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی احصاء می گردد.

نکته ۲: در صورت موارد همپوشانی ، امتیاز بالاتر تخصیص خواهد گرفت.

۱-۳-ارائه مقاله در همایش ها و کنفرانس ها:

- به تعداد موارد خلاصه مقاله سمینار یا همایش^۱ نمایه شده در پایگاه Scopus به نام مرکز تحقیقات در سال ۲۰۲۰ امتیاز تعلق می گیرد.
- به تعداد موارد مقاله منتشر شده در کتاب همایش و خلاصه مقاله سمینار یا همایش نمایه شده در پایگاه ISI Web of Sciences به نام مرکز تحقیقات در سال ۲۰۲۰ امتیاز تعلق می گیرد .

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

به ازای هر ارائه مقاله در کنگره ها و همایش ها توسط مرکز تحقیقات در سال ۲۰۲۰ به صورت خلاصه مقاله سمینار یا همایش در نمایه نامه Scopus و در نمایه نامه ISI Web of Sciences ، نیم (۰/۵) امتیاز تعلق می گیرد.

به خلاصه مقالات منتشر شده در قالب مقاله منتشر شده در سمینار و همایش در پایگاه ISI Web of Sciences ، یک امتیاز تعلق می گیرد.

۲- مقالات با کیفیت منتشر شده^۲ (Q۱)

تعداد مقالات منتشر شده مرکز تحقیقات در سال ۲۰۲۰ در پایگاه استنادی Scopus که در ۲۵٪ درصد برتر مجلات هر رشته (Q۱) بر اساس شاخص CiteScore یافت می شوند.

وزن این شاخص ۳ می باشد.

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- مقالات مرکز تحقیقات بر اساس وابستگی سازمانی استاندارد از پایگاه Scopus توسط سامانه جامع ارزشیابی تحقیقات و فناوری استخراج گردیده و بر اساس مقالات منتشر شده در مجلات Q۱ امتیازدهی می شوند.
- کلیه مقالات پرنویسنده (بیش از صد نویسنده) در صورتیکه نویسنده اول یا مسئول، وابستگی سازمانی استاندارد مرکز تحقیقات را داشته باشد، امتیاز کامل شاخص Q۱ را کسب نموده و در غیر اینصورت ، فاقد امتیاز خواهد بود.

۳- همکاریهای بین المللی^۳ (IC):

تعداد مقالات مرکز تحقیقات نمایه شده در پایگاه Scopus که بر اساس همکاری های بین المللی علمی در سال ۲۰۲۰ منتشر شده است.

وزن این شاخص ۱/۵ می باشد.

^۱ Conference Paper

^۲ High Quality Publication

^۳ International Collaboration

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

پس از استخراج لیست مقالات مرکز تحقیقات بر اساس وابستگی سازمانی استاندارد از پایگاه Scopus، تعداد مقالاتی که با همکاری بین المللی نگارش شده اند، شمارش می گردند.

تبصره: در کلیه مقالات نامه به سردبیر^۱، شاخص همکاری های بین المللی فاقد امتیاز خواهد بود.

نکته ۱: همکاری های بین المللی در مقالات، با وجود نام کشوری غیر از ایران در آدرس دهی مشخص می گردد.

نکته ۲: در مواردی که یک مقاله، بیش از یک آدرس غیر ایرانی داشته باشد، تنها به یک مورد آن امتیاز داده می شود.

نکته ۳: در خصوص موارد مشکوک به تخلف در مقالات با همکاری بین المللی، کلیه مستندات در خصوص همکاری بین المللی از مرکز تحقیقات مربوطه اخذ و در صورت تخلف، اقدامات بازدارنده مانند ارائه به کمیته اخلاق صورت خواهد گرفت.

۴- تعداد کل استنادات^۲ پنج ساله:

تعداد کل استنادات سال ۲۰۲۰ به مقالات پنج سال گذشته مرکز تحقیقات (۲۰۲۰-۲۰۱۶) در پایگاه استنادی Scopus.

وزن این شاخص ۴ می باشد.

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

تعداد مقالات سالهای ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ مرکز تحقیقات بر اساس وابستگی سازمانی استاندارد اعلام شده از سوی مرکز تحقیقات در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود. سپس تعداد استنادات سال ۲۰۲۰ به مقالات پنج سال گذشته مرکز تحقیقات از پایگاه Scopus محاسبه می گردد.

نکته ۱: این شاخص، به صورت خام و بر حسب تعداد استناد محاسبه می گردد.

نکته ۲: همانگونه که اشاره شد پایگاه استنادی جهت محاسبه تعداد استنادات، نمایه نامه Scopus می باشد.

نکته ۳: در صورتیکه در مقالات دارای بیش از صد نویسنده، وابستگی سازمانی استاندارد نویسنده اول یا مسئول متعلق به مرکز تحقیقات باشد، امتیاز کامل ارجاعات محاسبه می گردد.

در خصوص سایر نویسندگان، امتیاز استنادات به مقالات (دارای بیش از صد نویسنده) منتشر شده طی سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ به صورت نسبت تعداد استنادات در سال ۲۰۲۰ به مقاله پرنویسنده منتشر شده طی سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ به تعداد نویسندگان مقاله محاسبه می گردد.

^۱ Letter to Editor

^۲ Total Citation

۵- شاخص h پنج ساله^۱:

شاخص h پنج ساله مرکز تحقیقات برای مقالات منتشر شده طی سالهای ۲۰۲۰-۲۰۱۶ محاسبه خواهد شد. وزن شاخص یک خواهد بود.

• نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

این شاخص توسط سامانه جامع ارزشیابی تحقیقات و فناوری به آدرس evaluation.research.ac.ir محاسبه خواهد شد.

جدول شماره ۲- خلاصه امتیازات

شاخصها	سقف امتیاز
برونداد پژوهشی	۳۰۰
مقالات کیفی منتشر شده	۳۰۰
همکاریهای بین المللی	۱۵۰
تعداد کل استنادات	۴۰۰
شاخص h پنج ساله	۱۰۰
جمع	۱۲۵۰

^۱ H-index